

ධීවර සම්පත් සංරක්ෂණය කර ගැනීම

රොඩ්නි ජෝන්ස්ලාස්

කිවුල් දිය ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ හිටපු අධිකාරී, ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව.

ශ්‍රී ලංකාව බඳු සංවර්ධනය වන්නාවූ ආර්ථිකයක ධීවර කර්මාන්තය අතිශයින් වැදගත්ය. ආහාරය සඳහා මෙන්ම අපනයනය සඳහා භාණ්ඩ සොයා ගැනීමටද මෙරට වාසීන් ධීවර කර්මාන්තය කරා ඇදීයන බව නොකිවමනාය.

ස්වාධීනත්වය ලැබූවාට පසුව ධීවර කර්මාන්තයෙහි කාර්ය භාරයට වඩාත් වැදගත් කමක් ආරෝපණය වී ඇත. මීට ඉහතදී ධීවර කර්මාන්තය හා අදාළ කරුණු පිළිබඳව කටයුතු කිරීම සුළු පාර්ශ්වය මණ්ඩලයකින් සමන්විත වූ ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරුණු අතර අද ඒ සඳහා වෙනමම සංස්ථාවක්, වරාය සංයුක්ත මණ්ඩලයක් හා ව්‍යාප්ත කළ දෙපාර්තමේන්තුවක් ද ඇති අතර මේ සියල්ල එක් විශේෂ අමාත්‍යාංශයක් යටතේ කටයුතු කරයි.

සංරක්ෂකයන්ගේ විමර්ශන මෙන්ම හිතියට හේතුවූ කරුණකි, ධීවර සම්පත් සංරක්ෂණය කෙරෙහි සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමු නොවීම. වර්තමාන තත්වයට මෙය බෙහෙවින් හේතු භූත වී ඇත. රටෙහි ධීවර සම්පත් අප්‍රමාණව ඇතැයි යන්න තවමත් ප්‍රචලිත මතයකි. මෙය ඉතා කනගාටුදයක තත්වයක් වන අතර බොහෝ විට මෙය උසස් තනතුරු දරන අය විසින් මහජනතාව ඉදිරියේ ප්‍රකාශයටද පත් කරනු ලැබේ.

මෙයට වඩාත් වැදගත් වනුයේ, ධීවර කර්මාන්තයෙහි නියුතු වූවන් වැඩිවීම හා කිසිදු පාලනයකින් තොරව ඔවුන් මුහුදුකරයේ මෙන්ම මිරිදිය සම්පත් සියල්ලම උපයෝජනය කර ගැනීමයි. වඩාත් විනාශකාරී අන්දමේ මසුන් මරන ක්‍රම පාලනය කිරීම සඳහා පනවා ඇති ෧෮෫෩ සිට ෧෯෫෪ දක්වා ප්‍රමාණවත් නොවනු පමණක් නොව එවා ක්‍රියාත්මක කිරීම උභතය. මසුන් මැරීමෙහි නියුතු වූවන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩිවී ඇතත්, නිවාරක නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව වැඩිකිරීම හෝ වඩා තදබල ව්‍යවස්ථා පැනවීම හෝ සිදුවී නැත.

රටතුළ දේශීය ජලජ සත්වයන් සඳහා අභයභූමි වශයෙන් සැලකිය හැකි ස්ථාන දක්නට නොමැත. විශාලතම වන සත්ව අභයභූමි දෙකම පිහිටා ඇත්තේ වියළි ප්‍රදේශයන්හි වන බැවින්, ජලජ සත්වයන්ට හෝ ශාක වලට හෝ එමගින් රැකවරණ දිය නොහැක. කිසිදු වගවිභාගයකින් තොරව මෙම ජලාශයන්හි අපගේ දේශීය මත්ස්‍ය වර්ගයන්ට තරහකාරී මත්ස්‍ය වර්ග හඳුන්වා දීමෙන් තත්වය වඩා හානිකරවී ඇත.

මාළු මිල හා වෙනත් මුහුදු නිශ්පාදන ද්‍රව්‍ය මිල සිසුයෙන් වැඩිවීම නිසා මසුන් මැරීම ප්‍රකර්ශවත් වී ඇත. පොකිරිස්සන් (පැනිසුලයිරස්) හා ඉස්සන් (පෙතියස්) මාළු වර්ග සඳහා නිර්දේශ වෙළඳ පොලෙන් අධික මිලක් ලබාගත හැකි බැවින් මෙම වර්ග විනාශයට පත්වීම තවතවත් සිසුයෙන් සිදුවේ.

මිරිදිය, කිවුල් හා මුහුදු ජලාශයන්හි දැඩි සංරක්ෂණ ක්‍රියා මාර්ග අනුගමනය නොකලහොත් ආර්ථික වශයෙන් අතිශයින් වැදගත් කමක් උසුලන සත්ව හා ශාක වර්ග බොහොමයක් වඳවී යනු නොඅනුමානය.

උපයෝජනය කැමට ගන්නා මත්ස්‍ය වර්ග වලට පමණක් සීමා නොවේ. මත්ස්‍ය විශේෂ පිළිබඳ කිසිදු සීමාවක් නොමැතිව, ආස්වාදය පිණිස ඇති කරන මත්ස්‍ය වර්ග අපනයනය කිරීම ඵලදායී ව්‍යාපාරයක් බවට පත්ව ඇති බැවින් දේශීය මත්ස්‍ය වර්ගද ක්‍රිප්ටොකොරයින් ගණයේ ජලජ ශාකද වඳවී යාමට ඉඩ ඇත. අවුරුදු 30 කට වඩා පැරණි ධීවර ආඥාපනතේ රෙගුලාසි අනුව පහත සඳහන් මිරිදිය මසුන් සම්බන්ධයෙන් අවසරපත් නිකුත් කලයුතුව ඇත.

1. රස්බෝරා වැටරිපොලාරිස් (හල්මල් තිත්තයා)
2. පන්ටියස් තිත්තයා (කොන්ඩියා, දොල තිත්තයා, වයිරන් තිත්තයා)
3. පන්ටියස් නයිග්‍රොෆේසියේටස් (බුලන් හපයා, මනමාලයා)
4. පන්ටියස් කුමිංගයි (පෝතයා)
5. බෙලොන්ටියා සිග්නාටා (පුලුවා, කොල මොදයා)

අවුරුදු 15 කට පෙර ප්‍රධාන අපනයනකරුවෝ මේ සම්බන්ධයෙන් කරුණු නියෝජනය කොට මෙම වර්ගවල මසුන් ඕනෑම සංඛ්‍යාවක් අපනයනය කිරීම සඳහා බලය ලබා ගත්හ. මෙම මත්ස්‍ය විශේෂ වලින් සමහරක් හෝ මුළුමනින්ම අභාවයට පත්ව ඇතැයි විශ්වාස කලහැක. එබැවින් ගාල්ලෙන් ඔබ්බෙහි පිහිටි කොට්ටාව බඳු ආරක්ෂිත වන ප්‍රදේශ පවා සියාරා අපනයන කරුවෝ මෙම වර්ග වල මසුන් එක්රැස් කරන බැව් විශ්වාසදයක අන්දමින් දැනගන්නට ලැබී ඇත.

මෙම මත්ස්‍ය වර්ග හඳුනාගැනීමෙන් පසුව, තවත් දේශීය මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක් නම් කර ඇත. ඒවා නම්: ඇප්ලොකිලස් වර්ග, ලෙපිඩොසෝපලස් ජොන්ක්ලස්, ගෝබියස් ජොන්ක්ලාසි මල්පුලුවා ක්‍රෙම්සරි සහ අසෝකා බාර්ම නමින් සාමාන්‍යයෙන් හඳුන්වනු ලබන පන්ටියස් විශේෂයකි.

මෙබඳු වර්ග දුර්ලභ බැවින් හා ඒවා හුදු ඒකදේශික වර්ග වන බැවින්ද අධික මිලකට විකිණිය හැකිවන අතර, අපනයන කරුවෝ මෙම වර්ග සොයා ගැනීමට වැඩිවැඩියෙන් උනන්දු වෙති.

මෙම මත්ස්‍ය විශේෂ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා උපක්‍රම නොයෙදුව හොත් මෙම වර්ග වඳවීයාමට ඉඩ ඇත. බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේදී අභ්‍යන්තර ජලාශයන්හි ඇතැම් වර්ගවල දැල් පාවිච්චිය පාලනය කෙරුණු දැඩි රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කරවනු ලැබීණ. තිලාපියා (සාරොකෙරොඩොන්) මොසැම්බිකා මත්ස්‍ය වර්ගය හඳුන්වා දීමෙන් පසුව මෙය ක්‍රියාත්මක කරවිය නොහැකිවිය.

සිසුයෙන් බෝවෙන තරහකාරී වර්ගයක් වන තිලාපියා වර්ගය දේශීය මත්ස්‍ය විශේෂයන්ට තර්ජනයක් විලාශයෙන් වැටී හා කලපුවල බෙහෙවින් සුලභවූ අතර, මොවුන් ශ්‍රීෂ්මය විදදරාගත නොහැකිව මියයාම නිසා ජලාශයන් අපවිත්‍රවීමද සිදුවිය. එබැවින්, සීමිත ප්‍රදේශවල රෙගුලාසි ලිහිල්කොට එලන දැල් හා මාදැල් පාවිච්චියෙන් මසුන් ඇල්ලීමටද ඉඩදෙනු ලැබිණ.

මෙබඳු කටයුතු වලින් ශාක වර්ග, වෙනත් සත්ව වර්ග හා ජලාශ පත්‍රවලට දඩි හානි පැමිණෙනන් අපගේ වාර්මාර්ග වැඩවල අද මුළුමනින්ම අස්වාහාවික තත්වයක් ප්‍රවලිතව පවතී.

අද අභ්‍යන්තර ජලාශ බොහොමයක්ම එලන දැල් මගින් මසුන් මරන වෘත්තීය කඳවුරු තිබීම සාමාන්‍ය කරුණකි. ආහාර වශයෙන් මසුන් බුදින මත්ස්‍ය විශේෂ වර්ධනය වී කෘමීන් හා ශාක භක්ෂික වර්ග තුරන්ව යාම ආදී වූ ආදිනව මෙයින් ඇතිවිය හැකි වන අතර ඒවා අනාගත එලවිපාක බොහෝ දරුණු විය හැකිය.

මසුන් මරන ක්‍රම හා ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳව සියළුම අංශ අන්තර්ගත වන එලදැයි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කිරීම, අත්‍යාවශ්‍ය වන බව මෙයින් පැහැදිලි වේ. ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත් මක කරවීම සඳහා අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය නොකළහොත්, ඒවා අකාර්යක්ෂම වනු ඇත. පොකිරිස්සා (පැනියුලයිට්ස්) ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පනවා ඇති නීති මීට නිදසුනකි.

මත්ස්‍ය සමූහ සංරක්ෂණය පිණිස විශේෂිත ප්‍රදේශ අභයභූමි ලෙස වෙන් කිරීම වඩාත් ආවශ්‍යක වූ මෙන්ම ප්‍රමුඛවූ ක්‍රියාමාර්ග යකි.

අභයභූමි හැරුනුවිට දිවයිනේ කිසිදු ජලාශයක මසුන් මැරීම වැළැක්වීම සිදු නොකෙරේ. විශේෂයෙන්ම ගංගා, ඇළදොළ, ඇළමාර්ග හා අභ්‍යන්තර ජල මාර්ග වල බෙහෙවින්ම මසුන් ඇල්ලීම සිදු කෙරේ.

මේ පිළිබඳව දඩි උද්යෝගයක් කර ඇතත්, මේ දක්වා මුහුදු තීරයේ මොනායම් ප්‍රදේශයක්වත් අභයභූමියක් වශයෙන් හෝ ජාතික වනෝද්‍යානයක් වශයෙන් හෝ වෙන්කර නැත. කොරළේ දිවයිනේ අභයභූමිය ලියවිලිවලින් පමණක් දක්නට ඇති අතර හික්-කඩුවට ඔබබෙන් පිහිටි ගල්පර සමූහයන් වන මෙය, මුහුදු පක්ෂීන් ආරක්ෂා කරගැනීම උදෙසා මුලදී අදහස් කරන ලදී. මෙම ප්‍රදේශ යට කොරළේ හා මත්ස්‍යයන් ද ඇතුලත් මුහුදෙන් කොටසක් ද ඇතුලත් කිරීමට වසර ගණනාවක් තිස්සේ යත්න දැරුව වුවද, දේශපාලන අභිප්‍රාය සහිත ධීවර කාර්මිකයෝ මීට දඩි විරෝධය පළ කලහ. මේ දක්වා මේ මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සාර්ථක ක්‍රියා මාර්ගයක් ගෙන නැත.

මේ හා සමාන වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කරවීමෙන් නිලා වැලි ඔබබෙහි පිහිටි පිපත් අයිලන්ඩ් ආරක්ෂා කර ගැනීමට අදහස් කර ඇත. මෙම ප්‍රදේශයේ මසුන් ඇල්ලීම, උගුල් ඇටවීම, නිවර්තන මත්ස්‍ය වර්ග ඇල්ලීම හා ඩයිනමයිට් පිපිරවීමෙන් මසුන් ඇල්ලීමද කරනු ලැබේ.

ජලජ සත්ව හා ශාක ලෝකය සංරක්ෂණය කිරීම උදෙසා වෙන්කර ඇති අභයභූමි හා ජාතික උද්‍යාන වල සෑම අන්දමකම මසුන් ඇල්ලීම හා වෙනත් උපයෝජන ක්‍රම මුහුදුමනින්ම තහනම් කරනු ලැබිය යුතුය.

මෝසම් මාස කීපය ඇතුලතදී මසුන් ඇල්ලීමේ කාර්යයට විවේකයක් ලැබෙන අතර, අතීතයේදී ධීවර කාර්මිකයන්ගේ යරල යාත්‍රා හා ආම්පන්න වලින් මෙම කාලවලදී මසුන් ඇල්ලීම කළ නොහැකිවූයෙන් බොහෝ දුරට මත්ස්‍ය තොග සංරක්ෂණය

වීම සිදුවිය. එහෙත් දත් යාත්‍රා හා ආම්පන්න නැව් රැකියා, වෙරළාසන්න ප්‍රදේශ හැරුනුවිට, මුහුදු කලපු හා අභ්‍යන්තර ජලාශ වල මසුන් මැරීම අන්තර් මෝසම් කාලවලදී වඩා මෝසම් සමයේදී නොකඩවා කරගෙන යනු ලැබේ.

ඇතැම් ප්‍රදේශවල යම් යම් මත්ස්‍ය විශේෂ ඇල්ලීම යම් සමයන්හිදී තහනම් කිරීම අතිශයින් වැදගත් කාර්යයකි. බීජ හරණය සඳහා මසුන් උඩුගං බලා සංක්‍රමණයවන සමය නිර්ණය කොට දමනුයේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. දලේ සිඳුරෙහි ප්‍රමාණය පිළිබඳ රෙගුලාසි අනුගමනය කරනුයේ ප්‍රදේශ කිහිපයකදී පමණි. එමනිසා නොවැඩුණු කුඩා මසුන් ගණනාවක් නිරපරාදේ ඒනාශ වෙති. මෙම වරද බොහෝවිට සිදුවනුයේ ක්‍රමයෙන් වැඩි වෙමින් සිටින මාදල් හිමියන් අතිනි. ඔවුන් සතු දල්වල සිහින් සිදුරු සහිත කෙලවරට, පැටවූ අවස්ථාවේ වෙරළාසන්නයට එන කෘතැක්ස්, ස්කොම්බෙරෝමෝරස්, කොට්නිමස් යන වර්ග වල කුඩා ප්‍රමාණයේ මසුන් හසුවෙති. එහෙත් හාල්මැස්සන් (ස්ටොලේ ෆෝපරස්) ඇල්ලීමේ කර්මාන්තය හේතුකොටගෙන මාදල්වල සිදුරු ප්‍රමාණය සීමා කිරීමේ හැකියාවක් නැත. එහෙත් අභයභූමි වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කළ වෙරළවල් සඳහා ඇති අවශ්‍යතාවය වඩාත් වැඩිවනුයේ මේ හේතුකොටගෙනය.

බොහෝ මත්ස්‍ය විශේෂ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණාත්මක සීමා පැනවිය යුතුය. ඕස්ට්‍රේලියාව, දකුණු අප්‍රිකාව හා ඇමරිකාව බඳු රටවල මෙබඳු ක්‍රම සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරවනු ලැබේ. ප්‍රමාණයෙන් ඉතා කුඩාවූ මසුන් අප රට මසුන් මරන්නන් ආපසු දියට දමනුයේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. දලේ සිඳුරෙහි ප්‍රමාණය පිළිබඳ රෙගුලාසි අනුගමනය කරනුයේ ප්‍රදේශ කිහිපයකදී පමණි. එමනිසා නොවැඩුණු කුඩා මසුන් ගණනාවක් නිරපරාදේ ඒනාශ වෙති. මෙම වරද බොහෝවිට සිදුවනුයේ ක්‍රමයෙන් වැඩි වෙමින් සිටින මාදල් හිමියන් අතිනි. ඔවුන් සතු දල්වල සිහින් සිදුරු සහිත කෙලවරට, පැටවූ අවස්ථාවේ වෙරළාසන්නයට එන කෘතැක්ස්, ස්කොම්බෙරෝමෝරස්, කොට්නිමස් යන වර්ග වල කුඩා ප්‍රමාණයේ මසුන් හසුවෙති. එහෙත් හාල්මැස්සන් (ස්ටොලේ ෆෝපරස්) ඇල්ලීමේ කර්මාන්තය හේතුකොටගෙන මාදල්වල සිදුරු ප්‍රමාණය සීමා කිරීමේ හැකියාවක් නැත. එහෙත් අභයභූමි වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කළ වෙරළවල් සඳහා ඇති අවශ්‍යතාවය වඩාත් වැඩිවනුයේ මේ හේතුකොටගෙනය.

අනිකාර්යක්ෂම මසුන් මැරීමේ ක්‍රම සුපරීක්ෂාකාරීව ඇගයුම් කර පාලනය කරනු ලැබිය යුතුය. බෙහෙවින් විනාශකාරී ප්‍රතිඵල ගෙනදෙන එක් ක්‍රමයකි. 'ජා කොටුව' ඇලමාර්ග හා කලපු දියමාර්ග හරහා ඇති 'ජා-කොටුවලට හසුවන මත්ස්‍යයන්ට කිසිලෙසකින් බේරිය නොහැක. වසර ගණනාවක් තිස්සේ 'ජා-කොටු' බැදී කලපුවල මසුන් ඉතා අල්ප වේ. මොරටුවේ - බොල් ගොඩ වැව මෙබඳු එක් ස්ථානයකි. මෙම ක්‍රමය මුළුමනින්ම තහනම් කිරීම කළ නොහැකි වුවද, එහි ප්‍රමාණය, ඒවා යොදවන ස්ථාන හා අග කොටුවේ දලෙහි ප්‍රමාණය ආදිය සීමා කිරීම නුවණට හුරුය.

කොරළේපර මත පොකිරිස්සන් සඳහා දැල් එලීම විනාශකාරී තවත් මසුන් අල්ලන ක්‍රමයකි. මෙම දැල් වලින් වැඩි ගණනක් ඒවායේ පැටලී පලඳු වන අතර, පොකිරිස්සන් සඳහා අධික මිලක් ලැබෙන බැවින් ධීවරයෝ පලඳු වූ දැල් කොටස් එහි අතහැර දමා යති. නයිලෝන් වලින් සෑදූ මෙම දැල් මෙසේ අතහැර දමූ විට පොකිරිස්සන් පමණක් නොව වෙනත් මත්ස්‍ය වර්ගද එහි රැඳී මැරී යූණු වී යති. නැතහොත් කොරළේකාරි බුල්ලා බඳු වෙනත් ජීවීන්ට හොදුරු වෙති. "බලයිනාඩ් නොට්" යනුවෙන් හැඳින් වෙන මෙම ක්‍රමය ඉතාමත් විනාශකාරී ක්‍රමය වන අතර එය පාලනය කිරීම හෝ මුළුමනින්ම තහනම් කිරීම හෝ කළ යුතුය.

සංරක්ෂණය පිළිබඳ අවසාන ක්‍රියා මාර්ගය විය යුත්තේ, අභාවයට පත්වීමට ඉඩ ඇති විශේෂ මත්ස්‍ය වර්ග කොඳු ඇට රහිත ජීවීන් හෝ ශාක ආරක්ෂා කර ගැනීමය. මුහුදු හෝ කිවුල් ජලයේ හෝ වෙහෙසන විශේෂ, අග්නිදිග ආසියාතිකයෙහිද දක්නට ඇති අතර, මීරිදිය වර්ග එකදේශික වන බැවින්, එබඳු වර්ග මෙහි වඳවුවහොත් නැවත බෝකළ නොහැක.

ප්‍රවීන නිරීක්ෂකයන් සීමිත උපයෝජනය සඳහා මෙම වර්ග යෝග්‍යයයි ප්‍රකාශ කරන තෙත්, පහත සඳහන් විශේෂ ආරක්ෂා කළ යුතුයයි කතු වර්ගයා අදහස් කරයි.

බැලියවොට්ටිඩිස් (කොන්ස්පිසිලම්)
 කීටොඩොන් (මිනෝමිසිමස්)
 කීටොඩොන් එපිපයම්
 කීටොඩොන් බෙනෙට්
 ෆිපාසිපයිගර් ලොන්ජිරොස්ට්ස්
 පොමැකැන්තස් ඉම්පරේටර්
 පැරකැන්තනස් හෙපටස්
 එපිනෝපලස් පලැවොකියුලියස්
 කීටොඩොන් රැප්ලෙයි.

ඉහත සඳහන් වර්ග සියල්ලම, කීවු අන්දමින් කෙරෙන මසුන් මැරීම, නිවර්තනික මසුන් එක්රැස් කිරීමේ විවික්ෂණ ක්‍රම සහ වේවැල් හබක මගින් අල්ලා ගැනීම නිසා සංඛ්‍යාව බෙහෙවින් අඩුවී ගොස් ඇත.

කිවුල් —

ටොක්සොටිස් කැටරියස්
 වයිමෝසා බැල්ටියාටා
 එතිරාවා ප්ලුවියාටිලිස්

මිරිදිය —

පන්ටියස් කිත්තයා (ප්‍රභෙද 3 ක්)
 පන්ටියස් නයිග්‍රොෆේප්සියෙටස්
 පන්ටියස් කුමිංගයි (ප්‍රභෙද 2 ක්)
 පන්ටියස් විශේෂයක් (අසෝකා බාබ්)
 බෙලොන්ටියා සිග්නාටා
 රස්බෝරා වෙට්ටි ප්ලෝරිස්

ඇප්සිලාකීලස් වෙරෙති
 ගෝබියස් පොන්ක්ලායි
 ලෙපිඩොසෝපලස් පොන්ක්ලායි
 මල්පුලට්ටා ක්‍රොටසෙරි
 ටෝර් ටෝර්
 හොරදන්ඩියා අකුකෝරාලි

පොකිරිස්සා (පැනියුලයිටස්) සංරක්ෂණය කිරීම පිණිස දැනට මත් ව්‍යවස්ථාපනවා ඇතත්, කඩොලාන කකුළුවා (සයිලාසෙරාටා) වදවීමට ඉඩ ඇත. එමනිසා එක් ප්‍රමාණයකට වඩා කුඩාවූ මෙම වර්ගයේ කකුළුවෝ ඇල්ලීම තහනම් කිරීම නොපමාවම කළ යුතුව ඇත.

මත්සා වර්ග ගණනාවක්ම පෙරවූ තත්වයට පත්කිරීම දුෂ්කර කාර්යයක් වුවද, ඉතිරිව ඇති සංඛ්‍යාව ආරක්ෂා කර ගැනීම හෝ වර්ධනය කිරීම සඳහා උත්සාහ දැරිය යුතුය.

මසුන් බෝවන කාලවලදී මිරිදිය ජලාශයන්හි මසුන් මැරීම තහනම් කිරීම:

බෝවෙන කාලවලදී මිරිදිය ජලාශවල මසුන් මැරීම තහනම් කෙරෙන රෙගුලාසි ළඟදීම ධීවර ඇමති ජ්‍යෙෂ්ඨයන් පෙරේරා මහතා විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබීම අපේක්ෂිතය. අවුරුද්දේ ඔක්තෝබර් සිට දෙසැම්බර් මාස අතර කාලය මසුන් බෝවෙන සමය ලෙස සැලකේ. මෙම තහනම පළමුවෙන්ම වවනියා හා මූලතිව් දිස්ත්‍රික්ක වලට අදාල වනු ඇත.

ඒ ඒ පොකුණු හෝ වැව්වල හෝ මසුන් මැරීම සඳහා බලපත්‍ර ලබාගත ඇති අයට පමණක් මසුන් මැරීමට ඉඩදෙනු ලැබේ. අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව එබඳු ජලාශ පිහිටි දිස්ත්‍රික්කයේ දිසාපතින් විසින් මෙම බලපත්‍ර නිකුත් කරනු ලැබේ.